

Duurzame inrichting vanuit Afrikaans perspectief

Nederland wapent zich tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Wellicht gaat dit te langzaam, maar de gevolgen van een ramp zijn dankzij onze kennis en rijkdom te overzien. Voor Afrikaanse landen is de impact van nieuwe cycloonpatronen veel en veel groter. Hierop anticiperen verdient alle aandacht.

Rond de Wereldwaterweek 2019, met als thema 'Leaving no one behind', trok cycloon Idai een spoor van verwoesting door Mozambique, Malawi en Zimbabwe. Gaan we zo'n groot doel redden met tien miljard mensen in 2055? Over Nederland maak ik me vanuit standplaats Afrika niet zo veel zorgen. Natuurlijk polderen we nog heel wat af over hoe duurzaam ons land zal zijn ingericht in 2030, 2050 en 2100. Die luxe kunnen we ons permitteren om de grote uitdagingen van een duurzame energievoorziening, landbouw en transportstelsel aan te gaan. Als project 'Europa' en onze overlegstructuren de huidige sociaal-politieke spanningen overleven, kan alleen een ongekende superstorm op de Noordzee Nederland een jaar of twintig flink uit het lood brengen. We zullen dan wellicht niet langer alleen vertrouwen op 'building with nature' langs de huidige kust, maar ook verder buitengaats aan de slag gaan. Windmolenparken omvormen tot een duurzamer kustbescherming is in dit licht bijvoorbeeld een kansrijke optie. Dankzij onze rijkdom in geld, kennis en organisatievermogen kan Nederland tegen een stootje, zeker als de geplande dijkverzwaringen in 2025 afgerond zijn.

Superstormen veranderen

Cycloon Idai had kenmerken van een nieuw soort superstorm die we nog niet goed kennen. De baan was anders en de enorme wolkbreuken die volgden in het binnenland waren nieuw in dat gebied. Dat gold ook voor het broertje Kenneth die een maand later het noorden van Mozambique teisterde. De hevige neerslag zorgde voor grote overstromingen dicht bij de kust. De schade aan cruciale infrastructuur, huizen, scholen en ziekenhuizen heeft grote gevolgen op langere termijn voor een paar miljoen mensen. Het aantal dodelijke slachtoffers bij een dergelijke ramp kan nog toenemen door epidemieën. Landen met een jaarlijks bruto nationaal product per hoofd van de bevolking van ongeveer 350 euro kunnen zo'n ramp zonder hulp van de internationale gemeenschap slecht te boven komen.

Handen ineen

Alexander van Humboldt is door de prachtige biografie van Andrea Wulf voor een groot publiek herontdekt. Hij ontwikkelde twee eeuwen geleden zijn ideeën over het web van leven en werd daarmee een

Aanleg van geulen om erosie tegen te gaan in het kader van 'community work' dat op de laatste zaterdag van de maand naar oud gebruik in Rwanda plaatsvindt.

van de grondleggers van het huidige duurzaamheidsdenken. Zijn sociale en politieke netwerken bezorgden deze onafhankelijke wetenschapper niet alleen veel vrienden, maar ook vijanden bij partijen die vooral handelden uit winstbejag.

Laten klimaatwetenschappers, ruimtelijke planners en activisten zijn voorbeeld volgen en zich verenigen om zo veel mogelijk wereldburgers bij de duurzaamheidstransitie te betrekken. Als anno 2019 67 procent van de wereldbevolking zich een mobiele telefoon kan veroorloven, dan moet 1,5 graad temperatuurverhoging een haalbare doelstelling zijn in het huidige informatietijdperk. Als de wetenschap en politiek met verantwoorde ondernemers verder samenwerken om open-source-codes te laten concurreren met de Google's van deze wereld, dan zorgen bewegingen als de Green New Deal en klimaatstakers voor een versnelde implementatie van de duurzaamheidsrevolutie.

Gidsland

Interactieve ruimtelijke ordening, van idee tot uitvoering en monitoring, ontwikkelt zich in Afrika sneller dan ik een paar jaar geleden durfde te hopen. Nederland is historisch gidsland in transities. De kans die er nu ligt laten we toch niet liggen? «

Ebel Smidt

Congres
10 oktober 2018 |
Provinciehuis Utrecht

[www.vvm.info/
dagvandeomgevingswet](http://www.vvm.info/dagvandeomgevingswet)

netwerk van
milieuprofessionals

Dag van de
Omgevingswet
2019

Ebel Smidt is lid van VVM-sectie Ethiek en de Dilemmabalie, internationaal waterexpert en mediator met langdurige projectervaring in Abu Dhabi, Egypte, Mozambique, Nederland, Palestina, Roemenië en Rwanda.